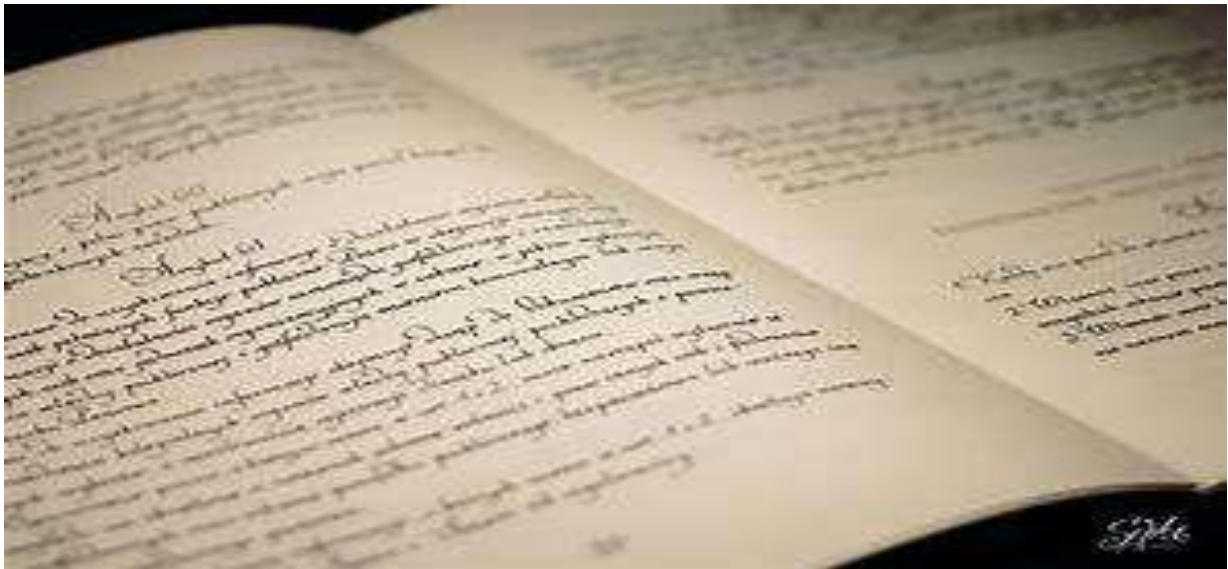

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

21 lutego przypada Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, którego celem jest podkreślenie różnorodności językowej świata, zwrócenie uwagi na języki zagrożone i ginące. Święto to ma nam uświadamiać, że chronimy język ojczysty po to, by nie zagubić tożsamości kulturowej. Warto na co dzień dbać o czystość języka, poznać historię, bogactwo dialektów i tajniki frazeologii.

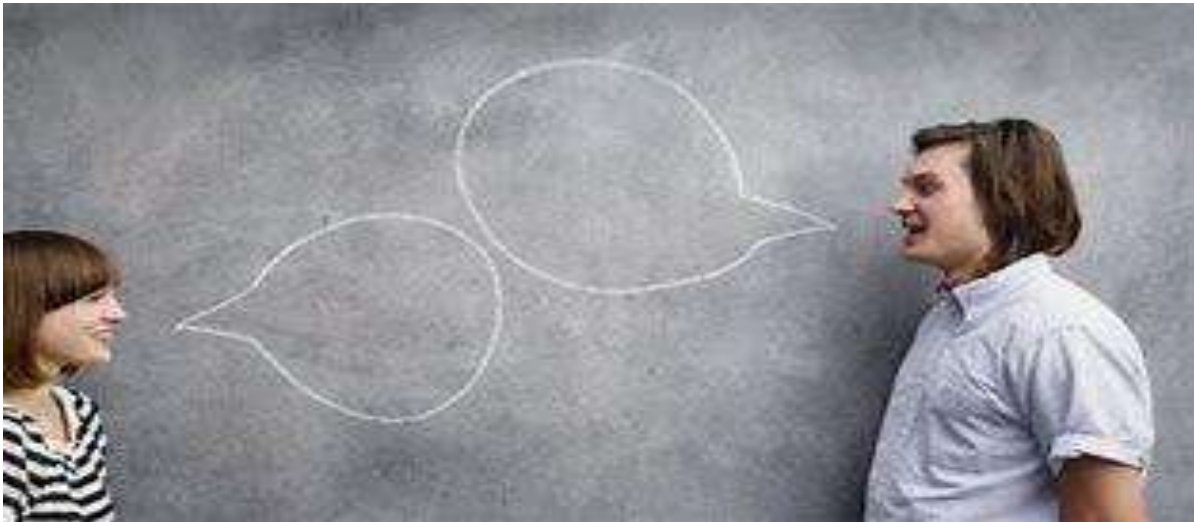
Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego został ustanowiony przez UNESCO w 1999 r. dla upamiętnienia wydarzeń mających miejsce w 1952 r. w miejscowości Dhaka, obecnej stolicy Bangladeszu, gdzie zginęło wówczas 5 studentów, którzy domagali się nadania językowi bengalskiemu statusu urzędowego.

Międzynarodowy Dzień Języka ojczystego to dobry moment, żeby zastanowić się nad tym, dlaczego tak ważna jest kultura języka ojczystego.

Czym jest kultura języka?

W definicji kultury języka zawiera się umiejętność poprawnego i sprawnego mówienia i pisania. "Poprawne" oznacza oczywiście zgodne z przyjętymi

normami językowymi, a także wzorcami stylistycznymi. Kulturą języka określa się także używanie konstrukcji, form i wyrazów adekwatnych do konkretnej sytuacji oraz do tematu, który został poruszony. Podczas przekazywania komunikatu musimy pamiętać o językowych możliwościach odbiorcy. Kultura języka jest więc w uproszczeniu świadomym (poprawnym) i celowym posługiwaniem się językiem we wszystkich możliwych sytuacjach komunikacyjnych.

Zasady sprawnego i poprawnego posługiwania się językiem polskim

Żeby sprawnie i poprawnie posługiwać się językiem polskim, każdy obywatel powinien posiadać minimalną wiedzę z zakresu:

- **Poprawności językowej i normy językowe**, tak żeby tekst był bezbłędny. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to świetna okazja, aby odświeżyć swój język. Wiele jest błędów, które popełniamy masowo i od lat. Na przykład należy mówić: wziąć (nie: wziąćś), na dworze (nie: na dworzu), dedykować komuś (nie: dla kogoś). Nie zawsze pamiętamy o poprawnej odmianie, np. w cudzysłowie (nie: w cudzysłowiu), 21 – dzień – lutego (nie: luty) czy poproszę tę (nie: tą) książkę. Często też mylimy słowa, używając, np. bynajmniej (wcale, zupełnie nie) w znaczeniu przynajmniej (choć, nie mniej niż), a także liczbę (dla wartości policzalnych) z ilością (dla

niepoliczalnych). Warto pamiętać, że poprawne formy często bywają prostsze, niż ich błędne formy, np. ja (zamiast: moja osoba), dziś (nie: dzień dzisiejszy), wrócił (nie: wrócił z powrotem), w każdym razie (nie: w każdym bądź razie), optymalny (nie: najbardziej optymalny). Mamy luty (nie: miesiąc luty). Warto zwrócić uwagę na to, jak mówimy. Owszem, możemy napotkać trudności językowe (nie: napotkać na trudności), ale przy odrobinie dobrej woli – można ich po prostu (nie: poprostu) unikać.

- **Sprawność językowa** polega na odpowiednim doborze środków językowych. Styl mówienia, którym się posługujemy, powinien być prosty (zrozumiały dla wszystkich) i zwięzły (eliminowanie niepotrzebnych elementów językowych). Komunikat, któremu możemy przypisać wszystkie trzy wymienione cechy oraz taki, który dodatkowo wyraża to, co autor zamierza wyrazić, to tekst sprawny językowo.
- **Etyka słowa** dotyczy głównie naszego stosunku do odbiorcy komunikatu. W trakcie aktu komunikacji, czy to na piśmie, czy w mowie nie można zapominać o podmiotowym traktowaniu odbiorcy. Wbrew pozorom nie chodzi tu głównie o wulgaryzmy. Należy szanować poglądy odbiorcy i przekazywać komunikat w sposób uczciwy, rzetelny i przyjazny.
- **Estetyka słowa** - tekst estetyczny powinien dostarczać odbiorcy jedynie pozytywnych wrażeń estetycznych. Nie chodzi tu oczywiście o treść, ale jego formę. Komunikat powinien być harmonijny i ładny, co oznacza, że nie powinien zawierać wulgarnych wyrazów i zwrotów, a osoba posługująca się komunikatem powinna używać grzecznościowych form języka.

Dlaczego kultura języka polskiego jest ważna?

Powodów, dla których powinniśmy się starać mówić i pisać poprawnie, jest kilka. Przede wszystkim posługiwanie się poprawną polszczyzną ułatwia komunikację. Dodatkowo, gdy mówimy poprawnie i jasno, wówczas mamy

większe szanse na nawiązanie kontaktów z innymi ludźmi, szybciej zdobywamy informacje, a także - szybciej się uczy my!

Każdy człowiek postrzegany jest na podstawie sposobu, w jaki mówi, jak dobiera słowa i konstrukcje zdań oraz jaki styl ma jego komunikacja. Język decyduje o tym, czy postrzegamy innego człowieka jako kulturalnego, czy raczej za osobę ubogą duchowo. Błędy językowe świadczą niestety o braku kultury.

Oczywiście wulgaryzmy są tutaj skrajnym przypadkiem profanowania języka.

Język jest więc sposobem wyrażania naszego sposobu myślenia i naszej kultury.

Drodzy Wychowankowie pamiętajcie o poprawnym używaniu języka polskiego, kultura wypowiedzi świadczy o poziomie inteligencji.